

*Осадча Т. Ю., аспірант,
Боровік Л. В., д.е.н., професор,
Херсонський національний технічний університет*

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ

Сучасна економіка України має орієнтуватися на європейські стандарти. Для цього економіка країни повинна мати сталий прикладний, теоретичний і законодавчий базис, щоб ще більше зміцнити свої позиції серед країн світу. Проте її діджитал-технології поки що мають переважно інноваційний характер. Тому обов'язковою вимогою для національної економіки стоїть завдання у поєднанні теоретичних досліджень із сучасними потребами й можливостями стейкхолдерів.

Економічне зростання країни є результатом успішної діяльності підприємств усіх галузей національної економіки і значною мірою залежить від інноваційної діяльності підприємств. І оскільки національна економіка України перебуває на стадії розвитку ринкових відносин, питання поживлення інноваційної діяльності та залучення діджитал-технологій на підприємства набуває особливого значення. Сучасний етап розвитку національної економіки обумовлює безперервний пошук нових технологічних ідей, прискорення науково-технічного прогресу та впровадження нової або вдосконаленої техніки.

Дослідженням різних аспектів цифрової економіки, ролі, проблем та особливостей діджиталізації займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, зокрема, Ю. Бажал, Т. Батракова, Т. Буй, О. Вінник, О. Грибіненко, Г. Жекало, Г. Жосан, О. Іванкевич, Д. Карлюка, С. Криниця, Л. Лазебник, В. Мазур, М. Макарова, І. Маркович, Н. Міцкевич, О. Микитюк, Л. Радкевич, І. Струтинська, Н. Чеснокова, А. Кузнецова, Л. Федулова, М. Якубовський та інші. Проте, враховуючи наукові досягнення зазначених авторів, доводиться констатувати, що все ще існують деякі невивчені проблеми та питання щодо залучення діджитал-технологій до управління бізнес-процесами підприємства для оптимізації роботи підприємства щодо отримання прибутку.

Діджитал-технології проникають майже у всі сфери життя, промисловості та послуг, вони здійснюють незворотні зміни в управлінні підприємствами, удосконалюючи їх фінансово-господарську діяльність та роблячи їх більш гнучкими та конкурентоспроможними на ринку. Саме використання сучасного потужного програмного забезпечення, обладнання та цифрового інструментарію і формує конкурентні переваги будь-якого підприємства на ринку.

Сучасна діджиталізація відкриває перед бізнес-компаніями багато нових можливостей для подальшого ефективного розвитку та є дієвим механізмом у реалізації позитивних змін для розширення підприємства. Тому питання введення діджитал-технологій на підприємствах є досить актуальними і потребують більш ґрунтовного дослідження в сучасних умовах.

Для покращення своїх конкурентоспроможних позицій сучасним підприємствам, насамперед, необхідно виробляти таку стратегію своєї діяльності, яка б ґрунтувалась на прийнятті інноваційних рішень, введенні науково-технічних інновацій в свою діяльність, застосуванні інтелектуалізації та ефективного втіленні цифрових технологій. Такі нововведення дозволяють, в першу чергу, полегшити роботу з великою кількістю інформації, прискорити процес взаємодії з усіма підрозділами підприємства, а також налагодити зв'язки з клієнтами та постачальниками необхідних підприємству ресурсів. Швидке введення новітніх технологій у діяльність підприємства та адаптація до сучасних діджитал-технологій є рушійним фактором його розвитку, який здатний прискорювати та збільшувати прибутковість бізнесу.

Тому, насамперед, хотілось би звернути увагу, що означає «діджиталізація» підприємства.

В перекладі з англійської мови digitization (діджитизація, досл. з англ. «оцифрування») означає конвертування інформації з паперових та інших носіїв у цифровий формат з метою подальшого використання в комп'ютерних системах, базах даних, звітах.

Компанія Innolytics зазначає, що *діджиталізація – це загальний термін для позначення цифрової трансформації суспільства та економіки. Цей термін описує перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до епохи знань і творчості, що характеризується цифровими технологіями та інноваціями в цифровому бізнесі [1].*

Такі вчені, як О. Гудзь та С. Федюнін, стверджують, що діджиталізація – це заснований на можливостях сучасної ІТ-індустрії процес застосування підприємствами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для досягнення мети, зорієнтований на трансформацію інформаційних бізнес-процесів шляхом їх цифровізації [2]. Отже, ключовою ознакою таких змін стає значне поліпшення ефективності функціонування бізнес-процесів, а також зниження грошових та часових витрат на їх підтримку.

В рамках швидкоплинних цифрових змін відбувається досить вагомим переосмислення власних дій та процесів, що існували роками. Раніше робота з даними вибудовувалась на основі звітів за минулі періоди, які в умовах змін ринкового середовища не надавали

керівництву підприємства необхідної інформації в повній мірі. Зараз це вже не просто звіти про проведену діяльність підприємства, а це вже «deep machine learning» та використання штучного інтелекту.

Діджиталізація сучасного підприємства – є рушійною силою, що сприяє його просуванню. До її основних переваг можна віднести:

- економія часу і підвищення продуктивності – автоматизація виробництва та інших внутрішніх процесів підприємства;
- оптимізація та покращення комунікацій на підприємстві – як внутрішніх, так і зовнішніх;
- можливості крос-продажів/upsell-продажів – що означає вихід на новий рівень обслуговування клієнтів і заохочення їх до придбання більшої кількості продуктів;
- конкурентні можливості за рахунок поліпшення клієнтського досвіду і загальної оптимізації робочого процесу;
- розширення цільової аудиторії, каналів продажу, географії та ін.;
- автоматизація монотонних процесів та спрощення деяких завдань;
- покращення рівня обслуговування, що забезпечує клієнту нові можливості, серед яких швидка купівля та доставка, відстеження всього ланцюжка придбання товару;
- вчасне коригування діяльності підприємства завдяки актуальним аналітичним даним;
- збільшення фінансової вигоди за допомогою скорочення нерентабельних вкладень підприємства;
- збільшення продажів в стаціонарних магазинах за допомогою нових технологій.

Діджиталізація бізнесу є безперервним процесом, в якому керівнику підприємства необхідно бути готовим до того, що, впровадивши в роботу компанії будь-яке програмне забезпечення, його доведеться оновлювати та покращувати відповідно до нових напрямків на ринку сучасних технологічних розробок. Проте цифровізація стає невіддільною частиною успішної діяльності підприємств.

У 2020 році слово «діджиталізація» стало найпопулярнішим в Україні, і це не дивно, оскільки діджитал-технології стрімко розвиваються та все глибше проникають у наше повсякденне життя. Цифрова трансформація на даному етапі розвитку економіки актуальна не лише на рівні підприємства, а й на рівні галузі та навіть держави. Вона покликана спростити роботу з великими масивами даних, автоматизувати майже всі види діяльності, покращити взаємодію громадян з державою, клієнтів з компаніями та держави, з підприємствами [3].

Необхідність у цифровій трансформації зумовлюється прагненням до постійного удосконалення усіх процесів, а з боку підприємства – покращення власної конкурентоспроможності на ринку, що в свою чергу позитивно впливає на економіку країни та її інвестиційну привабливість. У світі діджитал-технологій виграють ті підприємства та компанії, які мають змогу запропонувати таку цінність, яка б повною мірою задовольняла попит споживача [4].

Жодне сучасне підприємство не зможе існувати в довгостроковій перспективі без розробки стратегії цифрової трансформації. Швидше за все, саме діджитал-технології визначатимуть майбутнє бізнесу протягом наступних років. Діджиталізація послуг, як і діджиталізація держави у цілому, вже врятували мільйони робочих місць і дозволяють бізнесу справлятися з новими реаліями сьогодення.

Більшість компаній вже використовують цифрові технології у своїй діяльності, комбінуючи їх між собою. Системи для управління бізнес-процесами або засоби зв'язку з клієнтами є хорошими інструментами для активного розвитку діджитал-технологій на підприємстві.

Важливо пам'ятати, що успішна діджиталізація у компанії починається із правильного підходу до підбору технологій. У цьому питанні на допомогу можуть прийти професійні розробники, які надають консультації щодо ІТ-продуктів для трансформації підприємств. Крім того, цифровізація повинна супроводжуватися підтримкою з боку керівництва та розумінням цілей цього процесу на всіх рівнях діяльності підприємства. Так можна досягти гармонійного «вшивання» певного інструменту в будь-який бізнес-проект.

Тому розвиток цифрових технологій в країні є важливим напрямом покращення інфраструктури сучасного бізнесу, який впливає та визначає темпів розвитку, як підприємства так і країни в цілому. Таким чином, цифрова трансформація сприяє підвищенню мотивації працівників, економії часу, спрощення бізнес-процесів, а від цього виграють не лише споживачі, а й безпосередньо саме підприємство.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт міжнародної компанії цифрового середнього ринку Innolytics AG (2023). Вилучено з <https://innolytics.net/about-us/>.

2. Гудзь О., Федюнін С., Щербина В. (2019). Діджиталізація, як конкурентна перевага підприємств. Економіка. Менеджмент. Бізнес, (3), 18-24. Вилучено з <http://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/view/2215>.

3. Савицька О. М., Салабай В. О. (2020) Діджиталізація управління бізнесом підприємства в контексті розвитку Індустрії 4.0 в Україні. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи, (1), 62-63. Вилучено з <http://confmanagement.kpi.ua/proc/issue/viewIssue/%D0%91%D0%86%D0%9C/6416>.

4. Лігоненко Л. О., Хріпко А. В., Доманський А. О. (2018). Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», (22). <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2018-22-4555>.